

Cod ECLI ECLI:RO:CABRV:2022:010.#####

Dosar nr. ##/64/2022

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL #####

SECTIA CIVILĂ

SENTINȚA CIVILĂ Nr. #/F

Ședința publică de la 19 Aprilie 2022

Completul compus din:

PREȘEDINTE #####

Grefier #####

Pentru astăzi, a fost amânată pronunțarea asupra cererii de chemare în judecată, formulată de reclamantul Ministerul Finanțelor, în calitate de reprezentant al Statului #####, a pârâtului ##### având ca obiect „acțiune în regres”.

Dezbaterile în cauza de față au avut loc în ședința publică din data de 12 aprilie 2022, când părțile prezente au pus concluzii în sensul celor consemnate în încheierea de ședință din aceea zi, iar instanța, având nevoie de timp pentru a delibera, în temeiul dispozițiilor art. 396 al. 1 c.p.civ., a amânat pronunțarea pentru astăzi, 19 aprilie 2022, când a decis următoarele:

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Curții de Apel #####, sub numărul de dosar ##/64/2022, reclamantul Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, a solicitat, în contradictoriu cu pârâtul #####, obligarea acestuia la plata următoarelor sume: 29.893,68 de lei, sumă formată din 29.692 de lei, reprezentând echivalentul în lei al sumei de 6000 de euro, cu titlu de daune morale; din 101,68 lei, reprezentând dobânda legală, calculată de la data rămânerii definitive a hotărârii nr. 671A/2020, pronunțate în dosarul nr. #####/3/2018, și până la data plății efective a daunelor morale, și din 100 de lei, reprezentând cheltuieli de judecată; dobânda legală aferentă sumei de 29.893,68 de lei, cumulată cu actualizarea acesteia, de la data de 08.09.2021, până la data plății efective a debitului, în temeiul art. 1530 din Codul civil, coroborat cu O.G. nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a arătat, în esență, că, prin încheierea nr. ##/31.08.2015 pronunțată de Înalta ##### de Casație și Justiție, în dosarul nr. 49/2015, s-a admis cererea formulată de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciului Teritorial #####, în dosarul penal nr. ##/P/2015 și

s-a dispus autorizarea pentru o perioadă de 30 de zile, de la data de 31.08.2015 și până la data de 29.09.2015, inclusiv, a măsurilor de supraveghere tehnică constând în: interceptarea comunicațiilor realizate de către numiții ##### și #####, supravegherea video audio sau prin fotografiere în mediul ambiant în spații publice a acestora, localizarea sau urmărirea lor prin mijloace tehnice.

Totodată, s-a reținut că numiții ##### și ##### nu figurează în vreo calitate în dosarul penal nr.##/P/2015.

Împotriva acestei încheieri, au formulat contestații cele două persoane față de care s-a dispus luarea măsurii supravegherii tehnice, soluționate în cadrul dosarului nr.####/1/2015, iar prin încheierea din data de 26.04.2016 pronunțată în cadrul acestui dosar, ÎCCJ- Secția penală, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 140 alin.7 din Codul de procedură penală ridicată de Ministerul ##### - Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție.

Prin Decizia nr.###/06.04.2017, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 145 din Codul de procedură penală, care nu permite contestarea legalității măsurii supravegherii tehnice de către persoana vizată de aceasta, care nu are calitatea de inculpat, este neconstituțională, fiind enunțate paragraful 66 și urm. din cuprinsul său.

Prin Încheierea nr.##/C din 17.10.2017 pronunțată în dosarul nr.####/1/2015, ÎCCJ- Secția penală, a respins excepțiile de inadmisibilitate a contestațiilor petenților ##### și #####, a admis contestațiile formulate de petenți (reclamanți în cauza nr.####/3/2018) împotriva încheierii nr.###/31.08.2015 pronunțată de pârât, în calitate de judecător de drepturi și libertăți de la ÎCCJ- Secția penală, în dosarul nr.49/2015; a desființat în parte încheierea atacată și rejudecând a respins cererea formulată de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial ##### în dosarul nr.##/P/2015, în ceea ce-i privește pe numiții ##### și #####. De asemenea, a dispus distrugerea probelor obținute în temeiul măsurilor de supraveghere tehnică autorizate în ceea ce îi privește pe aceștia.

Cele două persoane vătămate au formulat acțiuni civile, înregistrată sub nr. ####/3/2018 pe rolul Tribunalului București, având ca obiect răspundere civilă contractuală în contradictoriu cu Statul #####, iar prin decizia civilă nr. ###A/2020, pronunțată de Curtea de Apel București a dispus obligarea acestuia din urmă la plata sumei de 3000 de euro către cei dintâi, în echivalent lei la data plății, cu titlu de daune morale, a dobânzii legale calculate de la data rămânerii definitive a hotărârii și până la data plății efective a debitului principal, precum și la plata către fiecare apelant a sumei de 50 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată în apel, constând în taxă de timbru, pentru încălcarea dreptului fundamental al apelanților la respectarea vieții private și de familie, prevăzut de art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art. 26 din Constituție.

Reclamantul a enunțat considerente ale Curții de Apel București care au stat la baza deciziei pronunțate privind luarea măsurii supravegherii tehnice fără a fi îndeplinite condiția prevăzută de art. 139 al. 1 lit. a C.p.penală, menționându-se că reclamanții ##### și ##### sunt îndreptățiți la acoperirea prejudiciului moral suferit, urmare a ingerinței în

viața privată fără a fi însoțită de un scop legitim, legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu fiind evidentă.

Reclamantul a învederat că, la data de 08.09.2021, Ministerul Finanțelor a pus în executare decizia civilă nr. ###A/2020, pronunțată de Curtea de Apel București, în dosarul nr. ####/3/2018, prin plata sumei de 29.692 lei, reprezentând echivalentul în lei al sumei de 6.000 de euro, cu titlu de daune morale, cu O.P. nr. 9647/08.09.2021 și O.P. nr. 9649/08.09.2021; a sumei de 101,68 lei, reprezentând dobânda legală calculată de la data rămânerii definitive a hotărârii și până la data plății efective a daunelor morale, cu O.P. nr. 9648/08.09.2021 și O.P. nr. 9641/08.09.2021, și a sumei de 100 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, cu O.P. nr. 9646/08.09.2021 și O.P. nr. 9650/08.09.2021, către creditorii ##### și #####.

A mai arătat că, în conformitate cu dispozițiile art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a solicitat Inspecției Judiciare să efectueze verificări, în raport de cele reținute prin decizia civilă nr. ###A/2020 pronunțată de Curtea de Apel București, în dosarul nr. ####/3/2018, pentru a putea analiza posibilitatea formulării unei acțiuni în regres.

Prin Raportul cu nr. #####.09.2021, înregistrat la Ministerul Finanțelor sub nr. #####.09.2021, Inspecția Judiciară a constatat că autorizarea măsurilor de supraveghere tehnică dispusă prin încheierea nr. ###/31.08.2015, pronunțată în dosarul nr. 49/2015 al Înaltei ##### de Casație și Justiție, în ceea ce îi privește pe numiții ##### și #####, poate fi circumscrisă erorilor de natura celor prevăzute de art. 96 alin. 3 lit. a) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Reclamantul a făcut trimitere la dispoz. art. 94 și 96 din Legea nr. 303/2004, apreciind că răspunderea statului este stabilită în condițiile legii și nu înlătură răspunderea judecătorilor și procurorilor care, chiar dacă nu mai sunt în funcție, și-au exercitat funcția cu rea-credință sau gravă neglijență (art. 96 alin. 2 din Legea nr. 303/2004).

Referindu-se la cele patru condiții ale răspunderii civile delictuale, reclamantul a menționat, în privința prejudiciului, că acesta constă în sumele plătite în temeiul deciziei civile nr. ###A/2020, pronunțate de Curtea de Apel București, în dosarul nr. ####/3/2018, menționate mai sus și dovedite cu extrasul de cont din data de 08.09.2021.

În privința faptei ilicite, reclamantul a susținut că aceasta constă în săvârșirea unei erori judiciare, care, în speță este reprezentată de autorizarea măsurilor de supraveghere tehnică dispusă prin încheierea nr. ###/31.08.2015, pronunțată de judecătorul de drepturi și libertăți de la Înalta ##### de Casație și Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 49/2015, în ceea ce îi privește pe numiții ##### și #####, dovedită cu Raportul nr. ### #####.09.2021 al Inspecției Judiciare, și care a determinat sancționarea Statului #####, prin plata daunelor stabilite prin decizia civilă nr. ###A/2020, pronunțată de Curtea de Apel București, în dosarul nr. ####/3/2018.

Raportul de cauzalitate reprezintă raportul de la cauză la efect ce există între eroarea judiciară săvârșită de judecătorul de drepturi și libertăți de la Înalta ##### de Casație și Justiție care a pronunțat încheierea nr. ###/31.08.2015 și paguba pe care săvârșirea erorii a produs-o Statului #####, prin Ministerul Finanțelor, existența acestui raport fiind evidențiată deopotrivă de

încheierea nr. ##/17.10.2017, pronunțată de Înalta ##### de Casație și Justiție, în dosarul nr. #####/1/2015; decizia civilă nr. ###A/2020 pronunțată de Curtea de Apel București, în dosarul nr. #####/3/2018; raportul cu nr. #####.09.2021 al Inspecției Judiciare.

În ceea ce privește vinovăția pentru săvârșirea erorii judiciare cu gravă neglijență, reclamantul a susținut că aceasta îi aparține pârâtului, magistrat cu experiență, fost procuror și apoi judecător de drepturi și libertăți la Înalta ##### de Casație și Justiție, la data pronunțării încheierii nr. ###/31.08.2015, prin care a dispus autorizarea supravegherii tehnice a numiților ##### și #####, încheiere prin care s-au încălcat grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale acestora și care a produs un prejudiciu moral celor doi, reparat de Statul #####.

Reclamantul a subliniat că, la data pronunțării încheierii nr. ###/31.08.2021, numiții ##### și ##### nu aveau vreo calitate în dosarul penal nr.##/P/2015, iar luarea măsurii de supraveghere tehnică cu privire la aceștia s-a făcut fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute de art. 139 alin. 1 din Codul de procedură penală, respectiv, fără să existe o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la alin. (2), iar probele privind posibila implicare a petenților ##### și ##### puteau fi obținute și în alt mod, fără niciun fel de dificultăți pentru anchetă. În aceste condiții, reclamantul a apreciat că încheierea nr. ###/31.08.2021 a fost pronunțată de pârât cu nesocotirea din culpă, în mod grav, neîndoielnic și nescuzabil, a normelor de drept procesual.

Concluzionând, a susținut că eroarea judiciară a fost cauzată ca urmare a exercitării funcției de către pârât, cu gravă neglijență, și că, în cauză, sunt îndeplinite toate condițiile pentru angajarea răspunderii civile delictuale a acestuia și exercitarea de către Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, a acțiunii în regres împotriva sa.

În ceea ce privește dobânda legală aplicabilă sumelor anterior menționate, reclamantul a învederat că aceasta este prevăzută de dispozițiile O.G. nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar.

Totodată, a menționat că, în jurisprudență, s-a statuat că, în cazul obligațiilor de plată, cererea privind achitarea dobânzii legale cumulate cu actualizarea creanței este întemeiată, având în vedere faptul că, între despăgubirile pentru fluctuațiile monetare (actualizarea sumei), ca modalitate de reparare a prejudiciului, având ca obiect păstrarea valorii reale a obligației, pe de o parte, și dobândă, ca modalitate de reparare a prejudiciului, având ca obiect majorarea valorii reale a obligației evaluabile în bani, proporțional cu perioada lipsei de folosință a sumei de bani corespunzătoare acestei obligații, nu poate fi pus semnul egalității.

Întrucât, natura juridică a dobânzii este diferită de natura juridică a actualizării obligației cu rata inflației, prima reprezentând o sancțiune (daune moratorii pentru neexecutarea obligației de plată), iar a doua reprezentând valoarea reală a obligației bănești de la data efectuării plății (daune compensatorii), reclamantul a susținut că este admisibil cumulul acestora, neajungându-se la o dublă reparație.

În drept, a invocat art. ##### din Codul civil; art. 94 și art. 96 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și toate dispozițiile legale menționate în cuprinsul acțiunii.

În probațiune, a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri.

Cererea este scutită de taxă judiciară de timbru, conform art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013.

Pârâtul ##### a formulat întâmpinare în cauză (f.112-122), solicitând, pe cale de excepție, respingerea cererii de chemare în judecată, ca inadmisibilă, iar, pe fond, ca neîntemeiată și nelegală.

În privința excepției inadmisibilității cererii de chemare în judecată, pârâtul a susținut, în primul rând, că dispozițiile art. 96 alin. 3 lit. a și ale art. 96 alin. 8 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările ulterioare, se regăsesc în Capitolul I, Titlul IV, astfel cum a fost modificat de punctul 151, articolul 1 din Legea nr. 242 din 12 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 868 din 15 octombrie 2018. Ca urmare, a subliniat că reclamantul formulează acțiunea în regres, în baza unor norme care au intrat în vigoare în 2018, pentru o faptă evocată ca ilicită, ce s-a săvârșit în 31.08.2015, deci cu trei ani înaintea intrării normelor în vigoare, ceea ce contravine oricăror principii ale ordinii constituționale și de drept civil.

A făcut referire la principiului *tempus regit actum*, consacrat constituțional de art. 15 alin. 2 din Constituție, precum și în dreptul civil, de art. 6 alin. 1 teza a II-a, alin. 2 și alin. 5 din Codul civil, apreciind că angrenarea răspunderii statului și, pe cale de consecință, exercitarea acțiunii în regres împotriva magistratului se poate realiza doar în condițiile unei erori judiciare reglementate de Codul de procedură penală, în forma în vigoare la data de 31 august 2015, relevanță având următoarele dispoziții: art. 538, art. 539, art. 540, art. 541, art. 542 din cod.

Pârâtul a arătat că, din conținutul acestor prevederi legale, rezultă că, pentru fapte petrecute la data de 31 august 2015, acțiunea în regres se poate porni doar dacă repararea pagubei a fost realizată potrivit art. 541C.p.pen., eroarea judiciară fiind definită de art. 538 din Codul de procedură penală, ca fiind situația în care o persoană condamnată este achitată după rejudecare. Doar în aceste condiții se poate porni acțiunea în regres, iar statul, prin hotărâre penală definitivă, urmează să demonstreze că magistratul a produs cu rea-credință sau din culpă gravă profesională eroarea judiciară sau privarea nelegală de libertate cauzatoare de prejudicii.

Or, în cauza de față, nu este prezentă niciuna dintre situațiile reglementate de legea aplicabilă în 2015, întrucât i se reproșează că ar fi comis o eroare judiciară prin emiterea unei încheieri de autorizare a unor măsuri de supraveghere tehnică, nefiind vorba de vreo achitare după condamnare a vreunei persoane sau de privare nelegală de libertate.

În al doilea rând, pârâtul a susținut că, în cauză, nu poate fi reținută eroarea judiciară nici din perspectiva textului de lege ce definește eroarea judiciară, astfel cum acesta a fost modificat în anul 2018, în condițiile în care, în raport de încheierea nr. ### din 31 august 2015, pronunțată în dosarul nr. 49/2015 al Înaltei ##### de Casație și Justiție, cele două persoane despăgubite au avut remediul legal prin calea de atac a contestației, care a fost admisă.

În al treilea rând, pârâtul a arătat că dispozițiile invocate de către reclamant, respectiv art. 741 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, au fost introduse prin articolul 1 din Legea nr. 234 din 4 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 850 din 08 octombrie 2018.

Potrivit reglementării aplicabile în 2015, în exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 74, cu excepția celor referitoare la efectuarea cercetării disciplinare, în aplicarea art. 75 alin. 1, inspectorii judiciari întocmesc rapoarte de inspecție, pe care le aduc la cunoștința instanțelor/parchetelor supuse verificărilor, în vederea formulării de obiecțiuni.

Așadar, pentru fapta evocată, datând din 31 august 2015, pârâtul a susținut că reclamantul nu putea „sesiza Inspekția Judiciară pentru a verifica dacă eroarea judiciară a fost cauzată de judecător ... ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, potrivit procedurii prevăzute la art. 741 din Legea nr.317/2004, republicată”, deoarece inspectorul judiciar nu avea vreo atribuție în legătură cu efectuarea unor astfel de verificări, finalizate într-un raport, ci numai atribuția de a efectua verificări în legătură cu activitatea judecătorului privind comiterea de abateri disciplinare, incluziv privind exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni.

A subliniat că, în speță, raportul nr. 21-3017 din 10 septembrie 2021 al Inspekției Judiciare este realizat în baza solicitării nr. 319025/07.08.2021, emise de Ministerul Finanțelor Publice și înregistrate sub nr. 21-3017 din 11.08.2021, „în baza art. 74 alin. 1 lit. h din Legea nr. 317/2004, coroborat cu art. 5.1 din Ordinul M.F.P. nr. 1853/15.03.2019” (fila 1, alin. 1 Raport), însă este soluționată în baza art.741 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, republicată, cu consecința formulării concluziei erorilor „de natura celor prevăzute de art. 96 alin. 3 lit. a) din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare” (fila 12, concluzii). Așadar, deși se întemeiază pe dispoziții aplicabile situației evocate, ce datează din 31 august 2015, raportul este soluționat în baza dispozițiilor ce intră în vigoare la trei ani după intervenirea situației ce trebuia analizată.

Concluzionând cu privire la excepția invocată, pârâtul a arătat că acțiunea în regres împotriva sa nu poate fi exercitată în baza unor norme legale ce nu erau în vigoare la data de 31 august 2015; că nu există o eroare judiciară, deoarece situația imputabilă din data de 31 august 2015 nu se circumscrie dispozițiilor din Codul de procedură penală; că inspectorul judiciar nu avea atribuții, pentru situația din 31 august 2015, privind evaluarea unei erori judiciare cauzate de judecător ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.

Pe fondul cauzei, pârâtul a susținut că cererea de chemare în judecată, astfel cum este motivată și susținută probator de înscrisurile anexate acesteia, este neîntemeiată și nu întrunește condițiile legale privind tragerea la răspundere civilă delictuală pe calea unei acțiuni în regres îndreptate împotriva persoanei chemate în judecată.

Analizând condițiile angajării răspunderii civile delictuale, pârâtul a arătat, în privința faptei ilicite, că a fost calificată astfel de către reclamant autorizarea măsurilor de supraveghere tehnică dispusă prin încheierea nr. ###/31.08.2015, pronunțată în exercitarea funcției de judecător de drepturi și libertăți, în dosarul nr. 49/2015 al Înaltei ##### de Casație și Justiție - Secția Penală, în privința celor două persoane despăgubite potrivit deciziei civile nr. ### A/2020, pronunțate de Curtea de Apel București, în dosarul nr. #####/2/2018, caracterul ilicit fiind justificat de calificarea acestei încheieri penale ca fiind o eroare judiciară.

Or, analizând înscrisurile probatorii anexate cererii de chemare în judecată, pârâtul a susținut că, având în vedere legea aplicabilă situației de fapt imputate, măsura procedurală pe care a dispus-o în calitate de judecător de drepturi și libertăți nu îmbracă forma juridică a unei erori judiciare.

A subliniat că, prin pronunțarea încheierii nr. ##/17.10.2017, de admitere a contestației și desființare în parte a încheierii nr. ###/31.08.2015, Instanța Supremă nu stabilește vreo nelegalitate a dispozițiilor desființate, ci, rejudecând, constată că „nu se justifică încuviințarea

cererii din perspectiva art.139 lit.a C.proc.penală, probe privind posibila implicare a petenților (...) putând fi obținute și în alt mod”.

Ca atare, rejudecând în calea de atac a contestației, ce a făcut obiectul dosarului nr. #####/1/2015, Înalta ##### de Casație și Justiție desființează măsurile de supraveghere tehnică numai pentru cei doi petenți (măsurile fiind dispuse pentru 15 persoane, în data de 31.08.2015) reevaluând materialul probator la un interval de doi ani de la data cererii ce a făcut obiectul dosarului nr. 49/31.08.2015 al aceleiași instanțe.

Așadar, actul procesual reprezentat de încheierea nr. ###/31.08.2015 nu a fost dispus cu încălcarea evidentă a dispozițiilor de drept procesual, astfel că nu temeiul legal al emiterii autorizării - art.140, alin. 4, raportat la art. 138, alin. 1 lit. a), c) și d) C.p.penală - a fost reevaluat în contestație, ci îndeplinirea condițiilor prevăzute de art.139 alin. 1, lit. a-c din Codul de procedură penală, în forma în vigoare la data de 31.08.2015, care reprezintă, în fapt, analiza pe care judecătorul de drepturi și libertăți o face de îndată ce primește solicitarea procurorului de instituire a măsurilor de supraveghere, cu privire la existența sau nu a suspiciunilor rezonabile, a proporționalității măsurii și a posibilității de obținere a probelor în alt mod.

Această evaluare trebuie raportată, în dreptul penal, la standardul de probațiune avut în vedere la momentul solicitării luării măsurii, întrucât, evoluția jurisprudențială asupra standardului de probațiune în materia măsurilor de supraveghere, ca de altfel și în materia măsurilor preventive, are ca punct de plecare anul 2014 - când a intrat în vigoare actuala legislație penală și procesual penală - astfel că, din 2015 și până în 2017, acesta s-a apropiat simțitor de cel necesar ca fiind ferm probator, prin raportare la cerințele art. 202, alin. 1 din Codul de procedură penală, chiar dacă, la nivelul anului 2017, nu se ajunsese la o echivalare a cerințelor celor două texte legale, astfel cum, de altfel, a explicat și instanța de control, în contestația celor două persoane.

Așadar, de la data de 31.08.2015, când a pronunțat încheierea nr. ###, și până la data de 17.10.2017, când s-a admis contestația persoanelor despăgubite, în raport cu evoluția jurisprudențială, ceea ce putea susține probator noțiunea de „suspiciune rezonabilă”, pentru judecătorul de drepturi și libertăți, a fost apreciat ca fiind insuficient de către instanța de control.

Raportat la o atare reapreciere, care conduce la o rejudecare, cu consecința desființării măsurii procedurale, pârâțul a susținut că nu reprezintă o eroare judiciară.

Pârâțul a susținut totodată că, în consens cu decizia nr. ##/2017, pronunțată în recurs în interesul legii, simpla admitere a contestației prin care, rejudecând, se respinge cererea procurorului numai față de cei doi petenți, „nu poate constitui temei al stabilirii caracterului nelegal” al măsurilor de supraveghere tehnică autorizare de dumnealui.

De asemenea, pârâțul a arătat că, sub imperiul legii aplicabile în 2015, în materia erorii judiciare, circumscrisă dispozițiilor Codului de procedură penală, încheierea nr. ###/31.08.2015 nu poate fi calificată ca fiind expresia unei erori judiciare, întrucât a avut ca obiect autorizarea unor măsuri de supraveghere tehnică, nicidecum măsura preventivă a privării de libertate sau achitarea vreunei persoane după rejudecarea unei condamnări definitive.

În plus, a învederat că, nici sub imperiul legii aplicabile în 2018, în materia erorii judiciare, fapta nu poate fi calificată ca reprezentând o eroare judiciară, în condițiile în care, prin încheierea nr. ###/31.08.2015 nu a fost dispusă o măsură cu încălcarea evidentă a dispozițiilor legale de drept material și procesual, prin care s-ar fi produs o vătămare ce nu a putut fi

remediată printr-o cale de atac, încheierea nr. ###/17.10.2017 fiind soluția dispusă tocmai în calea de atac a contestației - soluționată în baza „art. 4251, alin. (7) C.pr.penală, ipoteza incidentă fiind cea de desființare a încheierii atacate și soluționare a cauzei (art. 4251, alin. 7 pct.2 C.pr.penală) ” (pct. VII, alin. 1 Încheiere nr. ##/2017).

Pârâtul a învederat deopotrivă că lipsa unei fapte ilicite sub forma unei erori judiciare rezultă neechivoc și din considerentele deciziei nr.#####/18.05.2021 a Înaltei ##### de Casație și Justiție, pronunțate cu ocazia judecării recursului în dosarul nr. #####/3/2018 (filele 5, 6 și 7).

În privința prejudiciului, condiție a răspunderii civile delictuale, pârâtul a susținut că, deși Curtea de Apel București stabilește, prin decizia nr. ####A/2020, pronunțată în dosarul nr. #####/3/2018, că plata daunelor morale este justificată inclusiv de punerea în executare a unei hotărâri cu o întârziere de 5 luni, în legătură cu care dumnealui nu are nicio legătură, deoarece sarcina punerii în executare îi revenea Parchetului de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial #####, i se solicită, prin acțiunea în regres, plata întregii sume achitate cu titlu de daune morale.

Pârâtul a menționat că solicitările reclamantilor în dosarul anterior menționat au fost justificate și prin „durata îndelungată a procedurilor derulate în fața Înaltei ##### de Casație și Justiție, deoarece Parchetul, adică Statul #####, a încercat, prin toate mijloacele, tergiversarea judecării contestației” .

Concluzionând, pârâtul a susținut că, în raport cu activitatea sa directă și exclusivă, prejudiciul nu poate fi reținut în sarcina sa, nici în integralitate și nici parțial, deoarece, pe de o parte, instanța de fond a interpretat în mod eronat încheierea nr. ###/31.08.2015 a Înaltei ##### de Casație și Justiție, desființată prin încheierea nr. ##/17.10.2017 a Înaltei ##### de Casație și Justiție, ca fiind o hotărâre ilegală, deși nu există nicio mențiune expresă de nelegalitate și nici nu poate fi reținut un caracter ilegal al unei hotărâri reformate în calea de atac a contestației sau în orice cale legală de atac prevăzută de lege; pe de altă parte, instanța de apel a stabilit daune morale ce nu au legătură cu activitatea sa și care nu ar putea fi imputate dumnealui în nicio modalitate.

Pe cale de consecință, pârâtul a apreciat că elementul juridic al prejudiciului nu se regăsește în cauză, nefiind probat în mod cert, expres și în raport direct cu dumnealui, față de care, reclamantul încearcă să transforme o acțiune în regres într-o veritabilă acțiune în răspundere delictuală.

În privința legăturii de cauzalitate, pârâtul a susținut că, în mod artificial și netemeinic, reclamantul stabilește formal o legătură de cauzalitate ce nu poate fi susținută tocmai pentru că lipsește fapta ilicită- eroarea judiciară.

A subliniat că singura legătură de cauzalitate ce rezultă fără echivoc din hotărârile invocate de reclamant este între întârzierea procurorului de a pune în executare hotărârea de distrugere a înregistrărilor realizate prin măsurile de supraveghere tehnică și aprecierea valorii daunelor morale.

În ceea ce privește vinovăția, pârâtul a evidențiat faptul că, deși, în apărarea formulată în fața Tribunalului București în Dosar nr. #####/3/2018, reclamantul a susținut că nu există faptă ilicită și nici vinovăție în condițiile în care magistratul și-a exercitat atribuțiile funcției sale în limitele permise de lege, constatăm că prin cererea de chemare în judecată se impută pârâtului vinovăția, sub forma gravei neglijențe, invocând Raportul nr.#####.09.2021 al Inspecției

Judiciare, care, însă, nu stabilește niciunde vreo „formă și modalitate de vinovăție” în ceea ce îl privește.

A subliniat că, deși reclamantul invocă dispozițiile art. 96 alin. 8 din Legea nr. 303/2004, exercitarea funcției judecătorului cu rea-credință sau gravă neglijență nu reiese nici din concluziile Raportului Inspecției Judiciare și nici dintr-o evaluare explicită a reclamantului, mai mult decât cea enunțiativă.

Pârâtul a susținut că elementul juridic al vinovăției nu există nicidecum în forma gravei neglijențe, neexistând niciun element, situație ori împrejurare care să poată face dovada neechivocă privind exercitarea activității de judecător în mod defectuos, la pronunțarea încheierii nr. ###/31.08.2015 a Înaltei ##### de Casație și Justiție.

De fapt, prin modul de acțiune în prezenta cauză, pârâtul a susținut că reclamantul urmărește „să întoarcă” propria turpitudine, împotriva unui magistrat judecător, cu nesocotirea legii și a oricăror principii de drept, Ministerul Finanțelor construind un melanj juridic și translatând, pe corpul răspunderii civile delictuale (norma generală), răspunderea materială a magistraților (normă specială).

În acest context, pârâtul a invocat argumentele reținute de Înalta ##### de Casație și Justiție - Secția Civilă, în decizia civilă nr. ##### din data de 14.10.2020, redată în extras.

Pe de altă parte, pârâtul a susținut că, în mod constant, prin deciziile sale jurisprudențiale, de exemplu, decizia nr. #####/09.12.2004, decizia nr. ###/17.10.2006, decizia nr. ###/02.04.2012, pentru situațiile incidente până la modificarea Legii nr. 303/2004 și a Legii nr. 317/2004 din 2018, Înalta ##### de Casație și Justiție a stabilit că dispozițiile din dreptul civil privind răspunderea civilă delictuală nu pot constitui temei pentru antrenarea răspunderii statului pentru erorile judiciare și că statul răspunde pentru prejudiciile cauzate unui inculpat într-un proces penal numai în temeiul legii, potrivit art. 52, alin.3 din Constituție, și numai în situațiile prevăzute de Codul de procedură penală.

În consecință, pârâtul a susținut că, în consens cu textul legal invocat de către reclamant, dar și în acord cu doctrina și practica judiciară, cererile de chemare în judecată prin care sunt solicitate despăgubiri de la Statul #####, pentru prejudicii cauzate într-un proces penal, întemeiate pe dispoziții privind răspunderea civilă delictuală, sunt inadmisibile.

Referitor la cererea reclamantului privind plata dobânzii legale, „de la data rămânerii definitive a hotărârii nr. 671A/2020 (...) și până la data plății efective a daunelor morale”, pârâtul a apreciat că această cerere este netemeinică și nelegală, având în vedere că, până la data comunicării de către instanță a cererii de chemare în judecată, nu a avut cunoștință de vreo obligație de plată, astfel cum este solicitată de către reclamant. ##### în vedere că, între cele două părți litigante, nu există un raport juridic care să includă o obligația de plată la împlinirea unui termen, obligația de plată a dobânzii legale poate fi constatată doar la data punerii în întârziere a debitorului.

Or, în prezenta cauză, pârâtul a învederat că a fost pus în întârziere numai prin cererea de chemare în judecată, astfel că orice solicitare ce vizează sume anterioare promovării acțiunii de față este nelegală, iar cererea privind plata unei dobânzi legale începând cu data rămânerii definitive a unei hotărâri, care nu îi este opozabilă, constituie un veritabil abuz de drept.

În egală măsură, pârâtul a susținut că cererea privind obligarea sa la plata sumei reprezentând cheltuieli de judecată plătite de reclamant într-un demers judiciar ce nu s-a purtat în

contradictoriu cu dumnealui și în care acesta nu a avut dreptul la apărări efective, este una profund nelegală și netemeinică, mai cu seamă având în vedere atitudinea procesuală a reclamantului și exercitarea defectuoasă de către acesta a dreptului la apărare în litigiul ce a format obiectul dosarului nr. #####/3/2018 al Înaltei ##### de Casație și Justiție.

În drept, pârâtul a invocat art. 205 și următoarele, art. 453 și următoarele din Codul de procedură civilă; Legea nr. 303/2004; Legea nr. 317/2004.

Reclamantul nu a depus răspuns la întâmpinare, aceasta nefiind obligatorie, potrivit art. 201 al. 2 C.p.civ.

În probațiune, a solicitat încuviințarea probei cu înscrisuri și a oricărei alte probe utile ce ar rezulta din dezbateri.

termenul de judecată din 12 aprilie 2022, Curtea a pus în discuție calificarea excepției inadmisibilității cererii de chemare în judecată, invocate prin întâmpinare, ca fiind o apărare pe fondul cauzei și nu o excepție propriu-zisă și, deliberând asupra acestei chestiuni, a calificat-o ca fiind o apărare de fond, asupra căreia urmează a se pronunța prin hotărâre, nereprezentând o excepție propriu-zisă, în sensul procedural al termenului, respectiv, în sensul dispozițiilor art. 245 din Codul de procedură civilă.

În cauză, instanța a încuviințat ambelor părți și a administrat proba cu înscrisurile atașate la dosar.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța reține următoarele:

1. Prin încheierea nr. ###/31.08.2015 pronunțată de Înalta ##### de Casație și Justiție, în dosarul nr. 49/2015, completul compus din pârât, în calitate de judecător, s-a admis cererea formulată de Parchetul de pe lângă înalta ##### de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciului Teritorial #####, în dosarul penal nr. ##/P/2015 și s-a dispus autorizarea pentru o perioadă de 30 de zile, de la data de 31.08.2015 și până la data de 29.09.2015, inclusiv, a măsurilor de supraveghere tehnică constând în: interceptarea comunicațiilor realizate de către numiții ##### și #####, supravegherea video audio sau prin fotografiere în mediul ambiental în spații publice a acestora, localizarea sau urmărirea lor prin mijloace tehnice.

Totodată, s-a reținut că numiții ##### și ##### nu figurează în vreo calitate în dosarul penal nr. ##/P/2015.

Împotriva acestei încheieri, au formulat contestații cele două persoane menționate față de care s-a dispus luarea măsurii supravegherii tehnice, soluționate în cadrul dosarului nr. #####/1/2015.

Prin încheierea din data de 26.04.2016 pronunțată în cadrul acestui dosar, ÎCCJ- Secția penală, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 140 alin.7 din Codul de procedură penală ridicată de Ministerul ##### - Parchetul de pe lângă înalta ##### de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție.

Prin Decizia nr. ###/06.04.2017, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în dispozițiile art. 145 din Codul de procedură penală, care nu permite contestarea legalității măsurii supravegherii tehnice de către persoana vizată de aceasta, care nu are calitatea de inculpat, este neconstituțională.

Forul constituțional a statuat cu efect obligatoriu potrivit paragrafului 66 și urm. că ”în cadrul procesului penal posibilitatea contestării legalității măsurii supravegherii tehnice este

circumstanțiată de legiuitor numai în ceea ce privește persoana inculpatului, în cadrul procedurii de camera preliminară, după trimiterea în judecată, precum și în cadrul procedurii de camera preliminară atunci când se soluționează plângerea împotriva soluției de clasare, dacă în cauză a fost pusă în mișcare acțiunea penală. Astfel, Curtea constată că reglementarea expresă a modalității de contestare a legalității măsurii supravegherii tehnice determină excluderea celorlalte persoane, care nu au nicio calitate în dosarul penal sau calitatea de suspect, de la posibilitatea accederii la o instanță de judecată care să poată analiza acest aspect. Așa fiind, Curtea observă că inclusiv Detenții din dosarul în care a fost ridicată prezenta excepție de neconstituționalitate, neavând nicio calitate în dosarul penal în care au fost autorizate măsurile de supraveghere tehnică, nu s-au putut adresa instanței de judecată în cadrul unui recurs efectiv pentru a fi analizată legalitatea măsurii dispuse. ”

Ca efect al acestei decizii, prin Încheierea nr.##/C din 17.10.2017 pronunțată în dosarul nr.####/1/2015, ÎCCJ- Secția penală, a respins excepțiile de inadmisibilitate a contestațiilor petenților ##### și #####, a admis contestațiile formulate de petenți (reclamanți în cauza nr.####/3/2018) împotriva încheierii nr.###/31.08.2015 pronunțată de pârât, în calitate de judecător de drepturi și libertăți de la ÎCCJ- Secția penală, în dosarul nr.49/2015; a desființat în parte încheierea atacată și rejudecând a respins cererea formulată de Parchetul de pe lângă Înalta ##### de Casație și Justiție - Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial ##### în dosarul nr.##/P/2015, în ceea ce-i privește pe numiții ##### și #####. De asemenea, a dispus distrugerea probelor obținute în temeiul măsurilor de supraveghere tehnică autorizate în ceea ce îi privește pe aceștia.

Cele două persoane menționate, ##### și #####, în calitate de reclamanți, au formulat o cerere în pretenții, înregistrată pe rolul Tribunalului București sub nr.####/3/2018, prin care au solicitat să se dispună obligarea pârâtului, reclamantul din cauza de față, Statul #####, la plata sumei de 200.000 euro (câte 100.000 euro pentru fiecare reclamant) prin echivalent în lei la cursul BNR din ziua plății, reprezentând daune morale și dobânda legală până la data plății efective și la plata cheltuielilor de judecată aferente, ca urmare a încălcării dreptului lor fundamental la respectarea vieții private și de familie, prevăzut de art.8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și de art.26 din Constituție.

Prin decizia civilă nr.###A/2020, pronunțată în dosarul nr.####/3/2018, definitivă, Curtea de Apel București a admis apelul formulat de apelanții reclamanți ##### și ##### împotriva sentinței civile nr.###/2019 pronunțată de Tribunalul București, a schimbat în parte sentința apelată și a admis în parte acțiunea, dispunând obligarea pârâtului la plata către fiecare reclamant a sumei de 3.000 euro, în echivalent lei la data plății, cu titlu de daune morale, precum și dobânda legală de la data rămânerii definitive a hotărârii și până la data plății efective, precum și la plata către fiecare apelant a sumei de 50 lei, cheltuieli de judecată în apel, reprezentând taxă de timbru.

data de 08.09.2021, Ministerul Finanțelor a pus în executare decizia civilă menționată, efectuând plata sumei de 29,692 lei reprezentând echivalentul în lei al sumei de 6.000 euro cu titlu de daune morale cu OP nr.9647/08.09.2021 și OP.nr.9649/08.09.2021, a sumei de 101,68 lei reprezentând dobânda legală de la data rămânerii definitive a hotărârii nr.671A/2020, pronunțată în dosarul nr.####/3/2018 și până la data plății efective a daunelor morale cu OP nr. 9648/08.09.2021 și OP nr. 9641/08.09.2021 și a sumei de 100 lei cu titlu de cheltuieli de

judecată cu OP nr. 9646/08.09.2021 și OP nr. 9650/08.09.2021, către creditorii #####
și #####.

Drept urmare, prin cererea introductivă de instanță dedusă judecătii de față, reclamantul Statul ##### a solicitat atragerea răspunderii civile delictuale a pârâtului #####
#####, fapta ilicită imputată acestuia constând în săvârșirea unei erori judiciare, cu ocazia pronunțării încheierii nr. ###/31.08.2015, eroare determinată de aplicarea greșită a dispoz. art. 139 al. 1 lit. a C.p.penală., în baza cărora a dispus autorizarea, pe o perioadă de 30 de zile, în dosarul penal nr. ##/P/2015, a interceptării comunicațiilor realizate de către numiții #####
și #####, supravegherea lor video, audio sau prin fotografiere în mediul ambiental în spații publice, respectiv localizarea sau urmărirea lor prin mijloace tehnice.

Cauza juridică a cererii, invocată de către reclamant, este reprezentată de dispoz. art. ##### C.civil, art. 94 și 96 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Raportat la data faptei pretins ilicite, 31.08.2015, pârâtul a invocat cu prioritate excepția inadmisibilității cererii de chemare în judecată, în susținerea sa, evidențiind, în esență, faptul că legea în vigoare în momentul respectiv, respectiv art. 96 și 98 din Legea ##### și art. 538 C.p.penală aveau un alt conținut legal decât cel în vigoare la data formulării cererii ce face obiectul dosarului de față, astfel încât reclamantul a invocat o formă a acestor dispoziții legale care a fost adoptată ulterior săvârșirii faptei, contrar principiului constituțional tempus regit actum.

termenul din data de 12.04.2022, instanța a calificat această excepție ca fiind o apărare de fond, pentru considerentele expuse în încheierea de ședință de la termenul menționat, care se impune a fi analizată, însă, cu prioritate dat fiind faptul că, în raport cu justa sa dezlegare, se poate determina caracterul ilicit al faptei săvârșite de pârât, ca primă condiție ce se impune a fi îndeplinită, în mod cumulativ, pentru a putea fi atrasă răspunderea civilă delictuală.

Curtea consideră că această apărare este fondată pentru considerentele care succed.

Conform art. 15 al. 2 din Constituție, legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile, fiind consacrat, astfel, principiul neretroactivității legii.

Acest principiu constituțional a fost transpus în legislația de drept civil, prin art. 6 din noul C.civil, prevăzându-se în mod expres, fără nicio excepție, că legea civilă este aplicabilă cât timp este în vigoare, neavând putere retroactivă.

Așadar, ținând seama și de dispoz. art. 78 din Constituție, legea civilă se aplică numai în intervalul de timp cuprins între data intrării în vigoare și data ieșirii sale din vigoare, fiind logic ca trecutul „să scape” aplicării legii civile noi întrucât, prin esența sa, legea trasând o anumită conduită obligatorie, nu poate impune ca un fapt să aibă loc în conformitate cu dispozițiile ei decât după ce a fost adoptată.

În acest sens, dată fiind dificultatea practică de delimitare și aplicare concretă a acestui principiu constituțional, instanța reține că se impune a se face o distincție clară între noțiunea de facta praeterita, care presupune că legea nouă nu se aplică în privința unor situații juridice realizate în întregime anterior intrării sale în vigoare și facta pendentia, care presupune că situațiile juridice sunt în curs de naștere, modificare sau stingere la data intrării în vigoare a legii noi. Distincția teoretică menționată este deosebit de relevantă dat fiind faptul că, dacă în cazul

situațiilor împlinite, stinse anterior intrării în vigoare a unei legi noi - facta preterita, se aplică în mod univoc legea veche, în cazul celei de-a doua categorii, a situațiilor în curs de desfășurare, este aplicabilă legea civilă nouă, conform principiului aplicării imediate a legii civile noi.

Or, față de această distincție, se poate determina legea aplicabilă în timp, potrivit principiului neretroactivității legii civile, așa cum este reglementat în cadrul prevederilor art. 6 alin. (1), (2) și (5) din Codul civil.

În cauza de față, instanța consideră că fapta imputată pârâtului a fost săvârșită la data de 31.08.2015, data pronunțării încheierii prin care a dispus luarea măsurii supravegherii tehnice, fiind epuizată la data pronunțării Încheierii nr. ##/C din data de 17.10.2017 de către ÎCCJ, când a rămas definitivă, prin admiterea contestației petenților ##### și #####, fiind desființată în parte încheierea menționată, iar ca urmare a rejudecării, a fost respinsă cererea Parchetului de pe lângă ÎCCJ – DNA - Serviciul Teritorial #####, având ca obiect măsura de supraveghere tehnică a interceptării celor două persoane, precum și distrugerea probelor obținute.

Prin urmare, în raport cu aceste momente de referință, se observă că fapta imputată pârâtului se încadrează în noțiunea de facta praeterita, fiindu-i aplicabilă legea veche, în forma în vigoare anterioară modificărilor dispozițiilor legale invocate ca și cauză juridică a cererii ce face obiectul dosarului de față, conform considerentelor care succed.

Astfel, Curtea are în vedere faptul că, potrivit art. 96 al. 3 din Legea 303/2004, în forma în vigoare atât la data de la data de 31.08.2015, cât și la data de 17.10.2017, “Cazurile în care persoana vătămată are dreptul la repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procese penale sunt stabilite de Codul de procedură penală.”

Normele din C.p.penală la care face trimitere textul de lege menționat, sunt art. 538 și 539, care determinau cazurile în care putea interveni răspunderea Statului ##### pentru eroare judiciară, respectiv privare de libertate în mod nelegal. Astfel, art. 538 al. 1 C.p.penală în forma în vigoare la data menționată, statua în sensul că „##### care a fost condamnată definitiv, indiferent dacă pedeapsa aplicată sau măsura educativă privativă de libertate a fost sau nu pusă în executare, are dreptul la repararea de către stat a pagubei suferite în cazul în care, în urma rejudecării cauzei, după anularea sau desființarea hotărârii de condamnare pentru un fapt nou sau recent descoperit care dovedește că s-a produs o eroare judiciară, s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare.”

Totodată, art. 539 al. 1 C.p.penală prevedea că “Are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată nelegal de libertate.”

Art. 542 C.p.penală prevedea că: “În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 541, precum și în situația în care statul român a fost condamnat de către o instanță internațională pentru vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 538 și 539, acțiunea în regres pentru recuperarea sumei achitate poate fi îndreptată împotriva persoanei care, cu rea-credință sau din culpă gravă, a provocat situația generatoare de daune sau împotriva instituției la care aceasta este asigurată pentru despăgubiri în caz de prejudicii provocate în exercițiul profesiei.”

(2) Statul trebuie să dovedească în cadrul acțiunii în regres, prin ordonanța procurorului sau hotărâre penală definitivă, că cel asigurat în condițiile alin. (1) a produs cu rea-credință sau din culpă gravă profesională eroarea judiciară sau privarea nelegală de libertate cauzatoare de prejudicii.”

Din analiza logico-gramaticală coroborată a acestor texte de lege, rezultă faptul că noțiunea de eroare judiciară era circumscrisă numai cazului în care persoana condamnată definitiv este ulterior achitată ca urmare a unui fapt nou sau recent descoperit ori, ca situație asimilată, în cazul privării de libertate în mod nelegal, art. 542 C.p.penală impunând în mod similar art. 96 al. 7 din Legea 303/2004, în forma în vigoare la aceeași dată, condiția ca fapta să fi fost săvârșită de magistrat cu rea-credință sau gravă neglijență.

Numai începând cu data de 18.10.2018, noțiunea de eroare judiciară din cuprinsul art. 96 al. 3 din Legea 303/2004, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea 242/2018, a beneficiat de o definiție legală, legiuitorul statuând în mod expres că: „Există eroare judiciară atunci când: a) s-a dispus în cadrul procesului efectuarea de acte procesuale cu încălcarea evidentă a dispozițiilor legale de drept material și procesual, prin care au fost încălcate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, producându-se o vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară; (...)”

Aceste din urmă dispoziții legale au fost invocate de către reclamant ca și cauză juridică a acțiunii introductive de instanță.

Or, în condițiile în care aceste norme legale nu erau în vigoare nici la data săvârșirii faptei și nici la data epuizării sale, nu pot fi aplicabile raportului juridic obligațional dedus judecății, conform principiului neretroactivității legii civile, nefiind vorba, așadar, despre o imediată aplicare a legii civile noi. Altfel spus, fapta care nu a putut determina constituirea sau stingerea unei situații juridice, conform legii în vigoare la data când a fost săvârșită, epuizată, nu poate fi socotită de o lege ulterioară că a produs aceste efecte sau, mai exact, legea nouă nu poate atribui unui fapt trecut efecte pe care acest fapt nu le putea produce sub imperiul legii în vigoare în momentul realizării faptului.

Așadar, Curtea apreciază că fapta imputată pârâtului nu se circumscribe noțiunii de eroare judiciară, astfel cum aceasta era definită la data săvârșirii, respectiv epuizării sale, motiv pentru care apare ca nefiind îndeplinită prima condiție pentru atragerea răspunderii civile delictuale a pârâtului #####

În ceea ce privește apărarea pârâtului privind întocmirea raportului de către inspectorul judiciar, conform art. 74 ind. 1 din Legea 317/2014, Curtea reține că nu este fondată, dat fiind că aceste dispoziții legale reglementează aspecte care țin de procedura ce trebuie îndeplinită în cazul unei acțiuni în regres, cum este cea de față, trasând rolul Inspecției Judiciare în analiza caracterului faptei imputate magistratului ca fiind sau nu o eroare judiciară.

Așadar, fiind norme de procedură, iar nu de drept substanțial, Curtea consideră că sunt de imediată aplicare, Inspecția Judiciară neavând, astfel, posibilitatea de a urma procedura ce se impune în cazul unei acțiuni în regres, de a-și desfășura activitatea în raport cu norme anterioare, în prezent abrogate.

În aceste condiții, se apreciază că era necesară întocmirea raportului impus de normele legale menționate pentru formularea acțiunii deduse judecății de față, acest aspect, în sine, nefiind de natură a conduce la respingerea acțiunii.

Ceea ce pârâtul tinde, de fapt, a susține prin această apărare este aceea că inspectorul judiciar trebuia să analizeze solicitarea reclamantului, din perspectiva dispozițiilor legale în vigoare la data săvârșirii faptei, chestiune care a fost analizată anterior, constatându-se temeinicia sa.

2. Pe de altă parte, se consideră că, și dacă s-ar trece dincolo de aceste considerente care țin de legea aplicabilă faptei imputate pârâtului și s-ar aprecia că se impune aplicarea dispozițiilor legale în forma în vigoare în prezent, iar nu conform distincțiilor efectuate anterior, acțiunea din cauza de față ar fi deopotrivă nefondată, conform considerentelor care vor fi prezentate în continuare.

În acest sens, relevante sunt dispozițiile art. 96 al. 1 lit. a din legea 304/2004, care prevăd că: „Există eroare judiciară atunci când: a) s-a dispus în cadrul procesului efectuarea de acte procesuale cu încălcarea evidentă a dispozițiilor legale de drept material și procesual, prin care au fost încălcate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, producându-se o vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară.”

Pornind de la această accepțiune legală a noțiunii de eroare judiciară, se observă că întrunirea elementelor sale constitutive presupune cu necesitate ca măsura să fi fost dispusă cu încălcarea „evidentă” a dispozițiilor legale de drept material și/sau procesual.

În speță, din analiza încheierii nr. ##/C din 17.10.2017 pronunțată de ÎCCJ, prin care a fost desființată măsura dispusă de pârât (f.57-61), rezultă, în esență, că principalul considerent avut în vedere de instanța de control judiciar a constat în interpretarea noțiunii de „suspiciune rezonabilă” prevăzută de art. 139 a. 1 lit. a C.p.penală. ÎCCJ a procedat la analiza mijloacelor de probă care au stat la baza solicitării măsurii supravegherii tehnice, apreciind în final că, din interpretarea lor coroborată, măsura nu se justifică, nefiind susținută de acest ansamblu probator administrat.

În aceste condiții, dincolo de evoluția jurisprudențială referitoare la standardul de probațiune aferent noțiunii de „suspiciune rezonabilă” afirmată de pârât, care nu poate fi analizată în contextul cauzei de față, nefiind prezentată o jurisprudență relevantă pentru intervalul de timp cuprins între data pronunțării de către pârât a încheierii în discuție și desființarea sa parțială în cadrul căii de atac, se reține că măsura a fost desființată din considerente care țin de temeinicia sa, iar nu de nelegalitate, nefiind vorba așadar despre o „încălcare evidentă a dispozițiilor de drept material și procesual”.

În aceste sens, se mai are în vedere că, deși Curtea de Apel București a făcut referire în considerentele deciziei civile nr. ####A/2020 la „constatarea caracterului nelegal al măsurii”, această apreciere nu se impune în procesul de față cu putere de lucru judecat, dat fiind faptul că părțile din litigiul de față sunt altele decât cele din litigiul care a făcut obiectul dosarului nr. #####/3/2018, în care a fost pronunțată hotărârea menționată, nefiind îndeplinită condiția prevăzută de art. 431 C.p.civ. Pe de altă parte, se apreciază că referirea acestei instanțe la nelegalitatea măsurii a avut un caracter generic, pentru a se sublinia îndreptățirea petenților la repararea prejudiciului moral suferit, nereprezentând un considerent care să reflecte o analiză a acestei chestiuni, din perspectiva textului de lege specificat.

Prin urmare, curtea reține că măsura a fost apreciată de instanța de control judiciar ca netemeinică, iar în aceste condiții, care țin de interpretarea probatoriului administrat într-o cauză, potrivit convingerii intime a judecătorului, ea nu poate fi apreciată ca fiind dispusă cu o încălcare „evidentă” a dispozițiilor de drept material și/sau procesual.

O astfel de cerință esențială impusă de textul de lege ar fi fost îndeplinită, spre exemplu, în situația în care dispozițiile de drept material/procesual evident încălcate ar fi prevăzut anumite condiții exprese care să nu fi fost îndeplinite sau în situația în care nu au fost cunoscute de către

magistrat, fiind, aşadar, omise ori au fost ignorate sau în cazul în care soluţia ar fi fost în contra lor şi exemplele ar putea continua în acelaşi sens.

În cauză, însă, niciuna dintre ipotezele expuse nu este incidentă, câtă vreme, pârâtul în calitate de judecător de drepturi şi libertăţi a avut în vedere textul de lege aplicabil din C.p.penală, analizând în concret mijloacele de probă care au stat la baza solicitării de către unitatea de parchet a măsurii, convingerea sa intimă fiind în sensul temeiniciei sale.

În aceste condiţii în care hotărârea judecătorească a cuprins raţionamentul logico-juridic al magistratului, fiind efectuată o analiză a textelor de lege aplicabile şi a mijloacelor de probă administrate, în cadrul căii de atac exercitate, nefiind sesizată vreo deficienţă sub acest aspect, curtea reţine că fapta susţinută de reclamant prin cererea introductivă de instanţă nu are un caracter ilicit, necircumscriindu-se noţiunii de „eroare judiciară”.

În ipoteza în care s-ar da o interpretare contrară, s-ar ajunge la situaţia în care orice soluţie nefavorabilă pronunţată de un judecător, schimbată ulterior în calea de atac, s-ar circumscrie noţiunii de eroare judiciară, ceea ce nu se poate întâmpla în cadrul sistemului de drept român, textul de lege analizat impunând condiţia esenţială ca încălcarea dispoziţiilor legale de drept material/procedural să fie „evidentă”.

Faptul că petenţii ##### şi ##### au fost despăgubiţi pentru prejudiciul moral suferit nu determină prin el însuşi o caracterizare a faptei pârâtului ca având un caracter „ilicit”, câtă vreme condiţia menţionată nu a fost îndeplinită în cauză.

De regulă, simpla schimbare a soluţiei pronunţate de o instanţă inferioară în cadrul unei căi de atac nu dă naştere unui drept de creanţă în patrimoniul părţii perdante iniţial, câtă vreme legea prevede un remediu în acest sens, sub forma căilor ordinare şi/sau extraordinare de atac.

Specificul în cauza de faţă a fost determinat de faptul că măsura supravegherii tehnice este executorie, persoana supravegheată aflând numai ulterior despre executarea sa, astfel că orice vătămare putea fi invocată de aceasta numai în cadrul unei căi de atac şi numai după ce aceasta a fost deja executată.

####, şi într-un astfel de caz, chiar dacă persoana prejudiciată a fost despăgubită pentru prejudiciul moral suferit, vătămarea sa neputând fi înlăturată numai prin simpla admitere a căii de atac exercitate, câtă vreme judecătorul nu a încălcat o dispoziţie legală materială/procesuală în mod flagrant, evident, atunci fapta imputată acestuia nu poate îmbrăca forma erorii judiciare.

Pe de altă parte, curtea reţine că, sub aspectul vinovăţiei, art. 542 C.p. penală şi art. 96 al. 8 din Legea ##### care reglementează acţiunea în regres, prevăd săvârşirea faptei de către magistrat cu rea-credinţă sau culpă gravă.

cele două noţiuni impuse de normele legale menţionate nu se bucură de o definiţie legală, aceasta este lesne de stabilit, ambele presupunând o conduită ilicită a magistratului, caracterizată sub aspectul laturii subiectiv, fie sub forma intenţiei directe sau indirecte în pronunţarea unei soluţii, fie sub forma culpei grave, nescuzabile, asimilate de legiuitor, sub aspectul analizat, formei de vinovăţie a intenţiei.

În cauza de faţă, din analiza cererii de faţă, rezultă că reclamantul a invocat culpa gravă a pârâtului, determinată de greşita aplicare a dispoziţiilor art. 139 al. 1 C.p. penală, astfel cum a statuat ICCJ prin Încheierea nr. ##/17.10.2017.

Curtea apreciază, însă, că nu este incidentă o astfel de vinovăţie, însuşi reclamantul nespecificând care este elementul concret din care rezultă grava neglijenţă. Or, în mod similar

considerentelor prezentate cu ocazia analizei caracterului ilicit al faptei, simpla desființare a încheierii pronunțate de pârât nu conduce prin ea însăși la reținerea săvârșirii de către acesta a unei fapte ilicite cu gravă neglijență. ##### neglijență presupune fie ignorarea unor dispoziții legale în vigoare sau a unor decizii obligatorii pronunțate de ÎCCJ, CCR, CJUE, ####, fie interpretarea lor contrară, deși conținutul lor este clar, așadar, neobservarea acestora deși putea și trebuia să le cunoască și să le aplice. Or, după cum s-a subliniat anterior, măsura a fost desființată pentru considerente care au ținut de temeinicia măsurii, astfel încât nu se poate vorbi despre o gravă neglijență a pârâtului pentru a fi atrasă răspunderea sa, în condițiile legii.

Conchizând, curtea, reținând că aceste două condiții cumulative nu sunt îndeplinite pentru a fi atrasă răspunderea civilă a magistratului, apreciază că nu se impune analiza celorlalte două condiții privind prejudiciul și legătura de cauzalitate, o astfel de analiză apărând ca fiind superfluă.

de toate aceste considerente, curtea va respinge acțiunea formulată de către reclamantul Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, în contradictoriu cu pârâtul ##### #####.

de soluția care se va pronunța, constatând culpa procesuală a reclamantului ca parte căzută în pretenții, conform art. 453 al. 1 C.p.civ., instanța va dispune obligarea sa la plata în favoarea pârâtului ##### #####, a sumei de 5.000 lei, reprezentând cheltuieli de judecată, constând în onorariu de avocat, conform chitanței atașate la fila 187 din dosar.

PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE :

Respinge acțiunea formulată de către reclamantul Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, cu sediul în București, ##### #####, sector 5, cod fiscal nr. 4221306, în contradictoriu cu pârâtul ##### #####, CNP #####, cu domiciliul ales la Cabinet de avocat #####, cu sediul în #####, #####.

Obligă reclamantul Statul #####, prin Ministerul Finanțelor, la plata în favoarea pârâtului ##### #####, a sumei de 5.000 lei, reprezentând cheltuieli de judecată – onorariu de avocat.

drept de recurs în termen de 30 de zile de la comunicare. Cererea de recurs se depune la Curtea de Apel #####.

Pronunțată, azi, 19.04.2022, în condițiile art. 396 alin.2 C. proc. civ.

Președinte,

semnează Grefier Șef de Secție,
#####

Grefier,
#####, fiind în CO,

Hotărâre nr. 2/2022 din 19.04.2022, cod RJ 862e72d99 (<https://rejust.ro/juris/862e72d99>)

Red. ## ####/ tehored. ## #####– 03.06.2022

4 exemplare

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO